

Державне вугілля продавали «наліво» і «зі знижкою», поки ТЕС буквально виживали



2023-03-16



Юрій Ніколов

Журналіст і засновник проекту “Наші гроші”, Україна

Розборки в оточенні Галущенка замість антикору

Опалювальний сезон, що минає, був сповнений криз і драматичних подій. На жаль, не всі з них сталися через війну. Одна з причин відсутності вугілля на

державних електростанціях у тому, що менеджмент Міністерства енергетики спрямував дешеве вугілля з державних шахт приватним споживачам. А державні ТЕС опинилися перед вибором: або купувати дорого у Ахметова, або спалювати державний газ.

Як відомо, дійшло до того, що «Нафтогаз» навіть обмежував подачу палива на Трипільську ТЕС, оскільки вона газ брала, але не платила. А в цей час приватні компанії отримували державне вугілля з неймовірною знижкою до 50% від ринкової ціни. Ця схема продажу виявилася настільки болючою для офісу президента, що СБУ відкрила кримінальне провадження і на початку березня провела обшуки у низки представників Міненерго. Але публічною історія не стала, хоча вона, безумовно, заслуговує на увагу.

Улітку 2022 року Запорізька АЕС ще працювала на енергомережу України. І багатьом здавалося, що навіть в умовах війни можна собі дозволити приватизацію прибутків і націоналізацію збитків. У «вугільній схемі» це відбулося в такий спосіб.

Державні підприємства «Укрвугілля» і «Добропіллявугілля-видобуток» у період з серпня по жовтень спрямували приватним покупцям значні обсяги вугілля за дуже низькою ціною.

За даними джерела ZN.UA у фіскальній службі, спочатку були відвантаження за ціною від 1900 грн за тону (тут і далі ціни без ПДВ). Але наприкінці серпня керівник «Укрвугілля» Віталій Зюзько відчув зміну ринкової кон'юнктури та підняв ціну до 4330 грн (див. документ).

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «УКРВУГІЛЛЯ»

Україна 01001, м. Київ,
вул.Трьохсвятительська,11, оф. 19
Адреса для листування: 01001, м. Київ а/с 78
E-mail: inform@ukrvug.com.ua

31.08.2022р. № 0755/04

**В.о. директора
ТОВ «КОАЛ ІМПЕКС»
Кулішу О.Б.**

Повідомляємо, що у зв'язку зі зміною кон'юнктури ринку та дефіцитом ресурсу, пов'язаного з організацією сталого проходження ОЗП 2022-2023р.р. з 01 вересня 2022 року базова ціна вугілля за Договором поставки вугілля № 06/2022-ЕН від 17.05.2022р. становитиме 4330,00 грн./тонна без ПДВ.

Просимо враховувати зазначену пропозицію у подальшій роботі.

Директор



Віталій ЗЮЗЬКО

Однак це підняття насправді не зменшило маржі учасників схеми. Бо в цей час, напередодні опалювального сезону, ціни вугілля зростали. У Європі був панічний попит на паливо, Україна навіть зі своїх малих резервів відправила у Польщу 100 тис. тонн для підтримки союзників.

Відтак, ринкова ціна вугілля в Україні була значно вищою від державних 4330 грн. У цей період цементні заводи, для яких вугілля є основою виробничого процесу, купували його в тому числі й у «Д.Трейдінгу» Ріната Ахметова по 6000–9000 грн за тонну.

На дрібнооптовому ринку ціни були ще страшнішими: **11 500 грн** для військових Житомирської області у вересні, **14 000 грн** — для котельних у школах Арциза на Одещині.

Отже, вугілля з державних шахт далі йшло приватним споживачам за схемами, наведеними на рис. 1–2.

ПРОДАЖ ДЕРЖАВНОГО ВУГІЛЛЯ ПРИВАТНИМ ЦЕМЕНТНИМ ЗАВОДАМ

ПРИКЛАД 1

ZN,UA



ПРОДАЖ ДЕРЖАВНОГО ВУГІЛЛЯ ПРИВАТНИМ ЦЕМЕНТНИМ ЗАВОДАМ

ПРИКЛАД 2

ZN,UA



Спрощено схема виглядає так. «Івано-Франківськцемент» купував вугілля у свого дилера за середньозваженою ціною 7500–9000 грн за тону. Цей дилер скуповував вугілля у різних постачальників. У одних за ринковими цінами, наприклад, у «Євро-реконструкції» Анатолія Шкрібляка по 10660 грн, у «ДТЕК Павлоградвугілля» Ріната Ахметова по 4500–12500 грн, у

«Укрдонінвест-трейдингу» Віталія Кропачова по 7500 грн. А от у державного «Добропіллявугілля-видобуток» — лише по 1900 грн.

Ще очевидніший прибуток у ПрАТ «Дікергофф цемент Україна». У період з кінця серпня по кінець жовтня «Дікергофф» придбало газового вугілля марки «Г» на 90 млн грн. З них 48 млн грн припало на поставки по 3700–4800 грн за тонну від посередників, через яких проходило і вугілля з державних шахт не за ринковою ціною, а по 1800–4500 грн за тонну. Одним з основних посередників, що купував у державних шахт дешеве вугілля для подальшого продажу «Дікергоффу», є фірма «Коал імпекс». Її власник — Григорій Котляренко, батько відомого на вугільному ринку Вадима Котляренка.

Решта поставок на «Дікергофф» йшли від інших компаній уже за ціною 5800–7100 грн, у тому числі від «Д.Трейдингу» Ахметова — по 5900–6200 грн за тонну.

Кінцевим власником українського заводу «Дікергофф» є італійська компанія Buzzi Unicem. У березні [НАЗК](#) внесло її до переліку міжнародних спонсорів війни за продовження роботи в Росії. Через що акції італійської компанії навіть [упали](#) в ціні на 5%. Що ж, вони і в Україні непогано заробили, — орієнтовна «економія» на тонні вугілля завдяки частці дешевшого державного коливалася від 800 до 1100 грн.

Відомо, що після завершення періоду розпродажів вугілля «наліво» директор ДП «Укрвугілля» Віталій Зюзько звільнився із займаної посади, й у січні його місце зайняв Олександр Хейло. А з посади керівника «Добропіллявугілля-видобутку» пішов Олег Водоп'янов. Його посаду у лютому зайняв Віталій Сидорченко.

За даними ZN.UA, СБУ відкрила кримінальне провадження. Бо мова ж не просто про продаж вугілля дешевше ринку, а й про те, що це вугілля не пішло державним теплоелектростанціям. На початку березня пройшли обшуки за адресами, пов'язаними з Максимом Немчиновим. До 2021 року він був заступником міністра енергетики, але Володимиру Зеленському доповіли, що Немчинов занадто тісно пов'язаний із вугільним крилом Ахметова, і його звільнили. Однак звільнили недалеко — він став радником міністра Галущенка і продовжив займатися вуглепромом. І тут варто ще раз нагадати, що, залишившись без державного вугілля, ТЕС не мали іншого виходу, окрім як купувати паливо у Ахметова вдвічі дорожче.

Однак після обшуків правоохоронці не пішли далі — ні підозр, ні арештів. Хоча ця історія могла б стати для Володимира Зеленського ще однією історією успіху, продемонструвавши Заходу реальну боротьбу з корупцією.

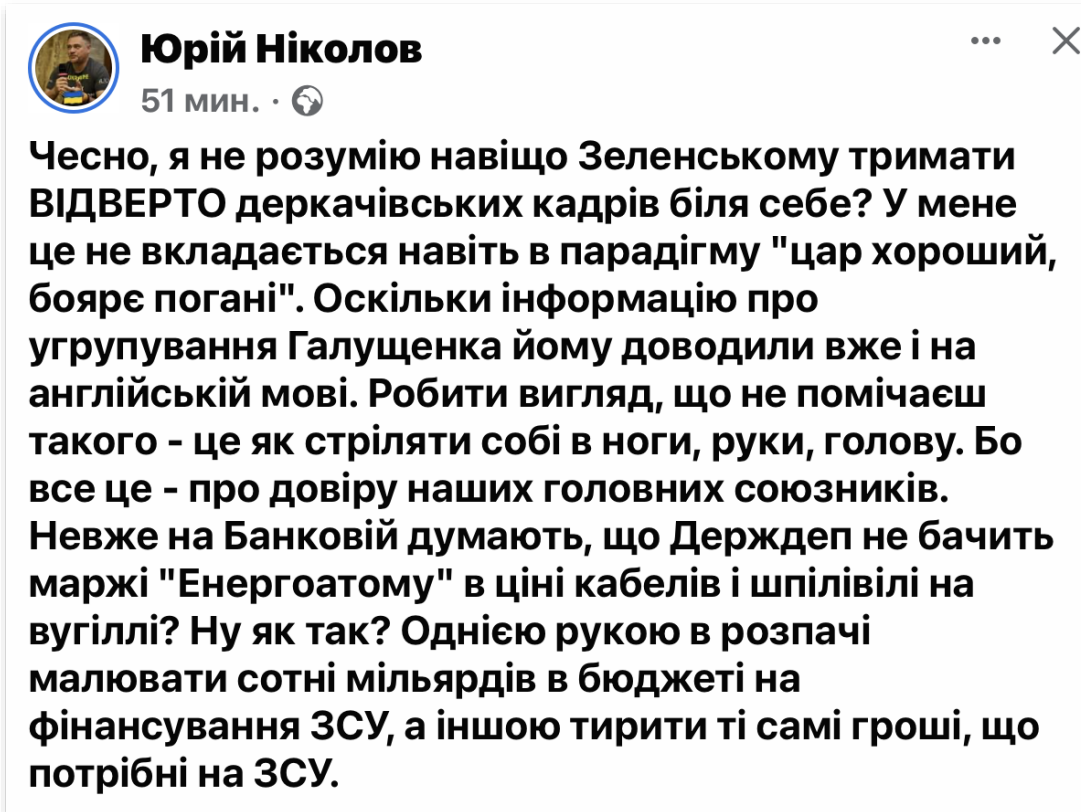
Це значно полегшило б переговори за багатьма напрямками, у тому числі і щодо вступу до Євросоюзу.

За нашими даними, гробова мовчанка Банкової та контрольованих нею чекістів пов'язана саме з тим, що це якраз і є не історією боротьби з корупцією, а боротьбою різних груп впливу в оточенні міністра енергетики Германа Галущенка. Бенефіціаром обшуків, за нашими даними, став радник міністра Ігор Миронюк, який хотів вибити точку опори з-під ніг конкурента Немчинова. У Миронюка, між іншим, із міністром не лише кабінети на одному поверсі, вони ще й мають спільний знаменник в обличчі державного зрадника Андрія Деркача.

Галущенко **працював** директором із правового забезпечення «Енергоатому» за часів Януковича, коли в.о. керівника держкомпанії був Микита Константинов. У свою чергу, Константинов був віцепрезидентом НАЕК у 2005–2006 роках, коли держкомпанію очолював Андрій Деркач, який закінчив школу КДБ—ФСБ ще в 90-х і всі ці роки працював на російську розвідку. Після Революції Гідності 2014 року, до речі, Константинов утік з України та пішов працювати у «Росенергоатом».

У свою чергу Ігор Миронюк був **помічником** депутата Андрія Деркача з 2002-го по 2012 рік і при Януковичі став заступником голови Фонду держмайна. Син Миронюка Артур останніми роками **працював** у відділі координування проєктів технічної допомоги «Енергоатому», займався проєктами, пов'язаними з міжнародними донорами України. А брат Миронюка Дмитро очолював апарат Окружного адмінсуду Києва, ліквідованого за рішенням команди Володимира Зеленського.

Оскільки особиста зацікавленість і підкилимна штовханина часто є чи не єдиними причинами «антикорупційної» активності правоохоронців, тож щиро сподіваємося, що оприлюднення цієї історії не дозволить її швиденько поховати. А заразом укотре порушить питання про наведення ладу у відомстві Галущенка, до якого, як і до самого пана міністра чимало претензій не лише **професійних**, а й **антикорупційних**.



СПРОСТУВАННЯ НЕДОСТОВІРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ!

16 березня 2023 року в інтернет-виданні «*Дзеркало тижня*» за авторства Юрія *Ніколова* було розміщено статтю під назвою: *Державне вугілля продавали «наліво» і «зі знижкою», поки ТЕС буквально виживали*».

В даній статті автор згадує ТОВ «Євро-Реконструкція» як одного з учасників вугільної схеми, що відображено у тексті та на малюнку, що вміщує в собі дана стаття.

ТОВ «Євро-Реконструкція» спростовує своє відношення до участі у вугільних схемах, зазначених у статті, та повідомляє наступне.

ТОВ «Євро-Реконструкція» підприємство енергетичної галузі країни, здійснюючи виробництво теплової та електричної енергії станція являється основним джерелом електроенергії столичного регіону та єдиним джерелом опалення і гарячої води для близько 300 тисяч споживачів, мешканців Дніпровського та Дарницького районів міста Києва. Проектним паливом для роботи станції є вугілля антрацитової групи (марки А, П).

24.05.2022 року на нараді, проведеної під головуванням Прем'єр-міністра України, щодо підготовки до осінньо-зимового періоду 2022/23 років було

прийнято рішення про переведення теплоелектроцентралей на роботу на вугіллі газової групи – марка Г.

З метою реалізації зазначеного вище Рішення ТОВ «Євро-Реконструкція» в травні 2022 розпочало роботу над проектом реконструкції ТЕЦ – переведення всіх котлоагрегатів станції на спалювання непроектного палива – вугілля газової групи (марка Г). Проектом передбачалось поетапне переведення котлів з антрацитової групи на газу, що дозволяло частково використати залишки вугілля антрацитової групи та організувати закупівлю вугілля газової групи. Вартість проекту та його реалізація складає майже **274 млн.грн** без ПДВ. У 2022 році виконано робіт на **113 млн.грн** без ПДВ. Проект реалізовано без фінансової підтримки держави. Звернення ТОВ «Євро-Реконструкція» до банківських установ щодо залучення додаткових фінансових ресурсів в умовах військового стану також залишились не задоволені.

10.05.2022 року ТЕЦ призупинила свою роботу, залишок вугілля на цю дату складав 76833,24 тон, про що свідчать звітні дані.

За попередніми проектними розрахунками кількість залишків вугілля антрацитової групи перевищувала потребу ТЕЦ на 2022/2023 роки, в умовах обмеженого фінансування було прийнято рішення про продаж зайвих залишків вугілля – як джерела коштів для реалізації проекту реконструкції.

ТОВ «Євро-Реконструкція» підтверджує продаж вугілля антрацитової групи в кількості 2 тисяч тон по ціні 10 666 грн без ПДВ – залишків попередніх опалювальних сезонів, та звертає увагу що у період з 24.02.2022 по 01.03.2023 закупівля вугілля антрацитової групи ТЕЦ не проводилась.

Натомість, ТОВ «Євро-Реконструкція» вимагає спростувати інтернет-видання «Дзеркало тижня» інформацію щодо участі підприємства в вугільних схемах, зазначених у статті, та принести свої вибачення. Оскільки, поширена інформація в інтернет-виданні «Дзеркало тижня» за авторства Юрія Ніколова щодо ТОВ «ЄВРО-РЕКОНСТРУКЦІЯ» є такою, яка принижує ділову репутацію, а також сприймається і розцінюється Товариством як дискредитація ведення господарської діяльності, підрив довіри до діяльності Товариства, зниження престижу серед кола споживачів послуг, тощо. У разі невиконання законних вимог щодо спростування недостовірної інформації, ТОВ «ЄВРО-РЕКОНСТРУКЦІЯ» змушене буде звернутись до суду та інших компетентних органів.

Принагідно, ТОВ «Євро-Реконструкція» засвідчує свою повагу та щиро дякує Міністерству енергетики України та ДП «Укрвугілля» за всебічну

підтримку та допомогу при підготовці та протягом проходження одного з найскладніших в історії України опалювальних сезонів 2022-2023 років. Саме завдяки спільній роботі вдалося якісно організувати постачання на ТЕЦ вугілля марки Г, що дозволило пройти нам цей опалювальний сезон надійно та безперебійно.

ДО УВАГИ ЗМІ!

СПРОСТУВАННЯ НЕДОСТОВІРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ



Міністерство енергетики України ✓
З ч. · 🌐

2023-03-18

Увага! Спростування недостовірної інформації

ТОВ «Євро- Реконструкція» спростовує інформацію, розповсюджену у ЗМІ, про продаж державного вугілля за зниженими цінами.

16 березня 2023 року у виданні "Дзеркало тижня" було опубліковано статтю «Державне вугілля продавали «наліво» і «зі знижкою», поки ТЕС буквально виживали»,

в якій міститься інформація про нібито продаж державного вугілля приватним компаніям за зниженими цінами.

ТОВ "Євро-Реконструкція», яке згадує видання у своїй публікації як учасника так званої «вугільної схеми», спростовує зазначену інформацію.

Згідно з офіційною відповіддю компанії, вона не брала участі у перепродажу вугілля марки Г, видобутого державними шахтами.

Також компанія поінформувала громадськість про те, що рішення про переведення теплоелектроцентралей на роботу на вугіллі марки Г (газової групи) було прийнято на нараді 24.05. 2022 року під головуванням Прем'єр-міністра України щодо підготовки до опалювального сезону 2022/2023 року. (Повна відповідь компанії - за посиланням <https://tec4.kiev.ua/.../nedostovirna-informatsiya-vid...>).

Враховуючи вищезазначене, Міністерство енергетики звертається до видання «Дзеркало тижня» з вимогою спростувати недостовірну інформацію, викладену у відповідній статті.

Окремо Міненерго звертає увагу ЗМІ на активізацію останнім часом російських ІПСО, які мають на меті дискредитацію команди Міненерго та енергетичної галузі в цілому. Зокрема ворога дратує прорив України в атомній енергетиці. А саме - початок виготовлення ядерного палива та амбітні плани України щодо витіснення росії з ринку ядерного палива Європи.

Звертаємося до ЗМІ з проханням не ставати несвідомими учасниками ворожих маніпуляцій, поширюючи фейки.

Міністерство енергетики завжди готове швидко реагувати, надати відповіді на найскладніші питання та 24/7 відкрите до співпраці з медіа.